

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobce: P. Č., proti žalované: Česká advokátní komora, se sídlem Praha 1, Národní třída 16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 4. 3. 2014, č. j. 11 A 104/2012 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1.] Včas podanou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele, v níž se domáhal ochrany před nečinností žalovaného správního orgánu, který dle jeho tvrzení nerozhodl o jeho žádosti o určení advokáta z 30. 1. 2012 (doplněnou podpisem 29. 2. 2012). Žalovaný se bránil tím, že o předmětné žádosti rozhodl již dne 23. 7. 2012 pod č. j. 630/2012. Toto tvrzení se shodovalo s údaji zjištěnými ve správním spise a poněvadž i přes výzvu soudu žalobce nevzal správní žalobu zpět, soud ji zamítl shora označeným rozsudkem z toho důvodu, že o žádosti žalobce již bylo rozhodnuto.

[2.] Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel kasační stížností, v níž označil dotčené rozhodnutí za svévolný akt městského soudu. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že městský soud nebyl oprávněn vyzývat jej ke zpětvzetí žaloby (tento akt soudu nazývá stranným diktátem). Dále stěžovatel městskému soudu vytýká, že jej osvobodil od

soudních poplatků, ačkoli toto osvobození nežádal. Rovněž nesouhlasí se závěrem městského soudu, že nežádal o změnu žalobních bodů, protože dle jeho názoru tak učinil již v září 2012. Stěžovatel s odkazem na ustanovení § 60 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadá rovněž výrok, kterým mu nebyla přiznána náhrada nákladů řízení. Stěžovatel rozsudek městského soudu dále napadá mnoha, povětšinou ne zcela srozumitelnými, námitkami, které se ale nedotýkají problematiky řešené v napadeném rozsudku.

[4.] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[5.] Nejvyšší správní soud se nejdříve zabýval splněním podmínek řízení o kasační stížnosti. Kasační stížnost je podle § 102 s. ř. s. přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody konstatoval, že napadené rozhodnutí přezkoumá z kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a § 103 odst. 1 písm. d), ačkoli sám stěžovatel své námitky nepodřazuje pod žádný ze zákonem stanovených důvodů. Nejvyšší správní soud dle své konstantní judikatury nicméně vychází z toho, že *„pokud ze znění kasační stížnosti vyplývají důvody seznatelné a podřaditelné pod zákonné kasační důvody, není rozhodující, že stěžovatel své důvody nepodřadí jednotlivým zákonným ustanovením, či tak učiní nepřesně.“* (rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publ. pod č. 161/2004; všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[6.] Nejvyšší správní soud prvně neshledal jako důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu. Městský soud popsal důvody, které jej k vydání napadeného rozhodnutí vedly, zdůvodnil svůj procesní postup a popsal úvahy, jimiž se řídil. Z obsahu tohoto rozhodnutí je patrné, že není pravda, že by městský soud své rozhodnutí založil na „arogantní libovůli“ či „soudní anarchii“, jak se stěžovatel domnívá. Odůvodnění městského soudu je přitom jasné a srozumitelné, Nejvyšší správní soud tudíž nemůže přisvědčit stěžovateli, že by bylo psáno „jazykem ptydepe“ nebo jiným naprosto nesrozumitelným způsobem, či bylo založeno na desinterpretaci zákonných ustanovení a vytrhávání vět z kontextu zákona jako celku. Rozhodnutí městského soudu je tedy plně přezkoumatelné (k ustálenému pojetí nepřezkoumatelnosti odkazuje Nejvyšší správní soud např. na své rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, nebo ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64).

[7.] Dále kasační soud posoudil oprávněnost zamítnutí žaloby na ochranu proti nečinnosti, pokud v době rozhodnutí soudu bylo již požadované rozhodnutí vydáno. Zde Nejvyšší správní soud upozorňuje na dikci ustanovení § 81 odst. 1 s. ř. s., dle kterého v případech nečinnostních žalob *„soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.“* K tomu již dřívější judikatura dodala, že *„za situace, kdy žalobce i přes výše uvedenou skutečnost (vydání jím požadovaného rozhodnutí žalovaného ve věci samé) na podané žalobě, ať již z jakýchkoliv důvodů, trval, a tedy i nadále se domáhal soudní ochrany proti nečinnosti správního orgánu spočívající v nevydání odvolacího rozhodnutí, která ale v*

pokračování

mezidobí pominula, nezbylo soudu než žalobu jako nedůvodnou zamítnout.“ (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 1. 2007, č. j. 9 Ca 91/2006 - 62, publ. pod č. 1426/2008). Městský soud tedy za nastalé skutkové situace neměl jinou možnost, než stěžovatelu žalobu zamítnout. Pokud se pak městský soud před vydáním rozhodnutí otázal stěžovatele, zda za daného skutkového stavu nebere svoji žalobu zpět, nepostupoval nikterak v rozporu se zákonem ani zásadami soudního řízení. Naopak bylo jeho dobrou vůlí, pokud stěžovatele upozornil na nastalý skutkový stav, neboť s ohledem na obsah správního spisu mohl bez dalšího rozhodnout dle § 81 odst. 1 s. ř. s. Pakliže stěžovatel soudu tuto iniciativu vyčítá a považuje ji za libovůli, nasvědčuje jeho tvrzení faktu, že pouze vede „spor pro spor“ a jeho hlavním zájmem nebylo dosáhnout úspěšného vyřešení případu, tj. odstranění nečinnosti žalovaného.

[8.] Pokud pak stěžovatel namítá, že před vydáním rozhodnutí změnil obsah své žaloby, musí Nejvyšší správní soud souhlasit s městským soudem, že tak neučinil v právně platné formě. Dle § 37 odst. 2 s. ř. s. *„podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky podle zvláštního zákona. Bylo-li takové podání učiněno v jiné formě, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží.*“ Pro případy, kdy je úkon učiněn elektronicky, zdejší soud již ve svých dřívějších rozhodnutích vytkl, že *„bylo-li podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, učiněno elektronicky bez elektronického podpisu, musí být do tří dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jinak se k němu nepřihlíží (§ 37 odst. 2 s. ř. s.).* Pojem „originál“ v sobě zahrnuje nejen původní vyhotovení v listinné podobě, nýbrž i původní vyhotovení elektronického podání s elektronickým podpisem splňujícím požadavky zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Afs 81/2006 - 77, publ. pod č. 1142/2007). Pokud tedy stěžovatel své podání neučinil v zákoně předepsané formě, nemůže se dovolávat jeho účinku.

[9.] Stěžovateli nemůže dát soud za pravdu ani potud, že ve svém žalobním návrhu nežádal osvobození od soudních poplatků. Jak plyne z přípisu z 2. dubna 2012, který je přílohou podané správní žaloby (viz č. 1. 2 soudního spisu), tak osvobození od soudních poplatků „za návrh na zahájení řízení“ požadoval. Pokud s žalobcem městský soud dále ve věci jeho osvobození od soudních poplatků nekomunikoval (například jej nevyzval k jejich zaplacení nebo k prokázání důvodů, který svědčí o využití mimořádného institutu osvobození od soudních poplatků), nelze považovat postup soudu za natolik rozporný se zákonem, aby vedl ke kasaci jeho rozhodnutí. Obzvláště za situace, kdy městskému soudu musely být (s ohledem na kvantum stěžovatelových žalob u něho podaných) materiální poměry žalobce známe, stejně jako další okolnosti svědčící o přiznání či nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Naopak lze městskému soudu přitakat potud, že tímto postupem dále neprodlužoval délku soudního řízení, obzvláště za situace, kdy rozhodl ve prospěch stěžovatele.

[10.] Ke stěžovatelově námitce, že mu nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, pak zdejší soud uvádí, že v případě tzv. nečinnostních žalob, kdy se výsledek žalobního řízení odvíjí od skutkového stavu zjištěného ke dni rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.), skutečně může docházet k situacím, kdy meritorní rozhodnutí soudu bude zamítavé, jakkoliv v době podání byla žaloba důvodná. Jak k tomu uvedl dříve zdejší soud (rozsudek ze dne 25. 6.

2008, č. j. 1 Ans 4/2008 - 62), „řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nelze zastavit dle § 47 písm. b) s. ř. s. z důvodu uspokojení navrhovatele po podání žaloby. Pokud bylo po zahájení soudního řízení vydáno rozhodnutí či osvědčení, čímž došlo k ukončení tvrzené nečinnosti správního orgánu, a žalobce nevzal žalobu zpět, soud ji zamítne dle § 81 odst. 3 s. ř. s. Pro tento případ je žalobce povinen nést nepříznivý následek svého procesního neúspěchu v podobě povinnosti uhradit žalovanému náklady řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). I zde se však může uplatnit pravidlo § 60 odst. 7 s. ř. s. (nepřiznání náhrady nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele).“ Právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému by tak žalobci vzniklo ve smyslu odst. 3 cit. zákonného ustanovení pouze v tom případě, pokud by po uspokojení vzal žalobu zpět, což však neučinil. Proto ani v tomto bodě nedal soud stěžovateli za pravdu.

[11.] Z výše uvedených důvodů tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze netrpí nezákonností ani jinou namítanou vadou, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[15.] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. června 2014

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu